

Colofon:

Dit is een uitgave van Avans Hogeschool,
Leer- en Innovatiecentrum, in opdracht van
de Raad van Bestuur van Avans Hogeschool
Mei 2007

Tekst: Leer- en Innovatiecentrum van Avans Hogeschool

Ontwerp: Phasis Communication Works

Fotografie: Emile Waagenaar en Paulien de Gaaij

Drukwerk: De Croon van Heerbeek

Avans Hogeschool
verbindt mensen, creëert kennis
Visie op leren en onderwijs

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	3
2. Inleiding	4
3. Studeren bij Avans Hogeschool, onze visie op de student	6
4. Doceren bij Avans Hogeschool, onze visie op de docent	8
5. Partnerschap, onze visie op het werkveld	9
6. Onze visie op leren	10
7. Onze visie op de leeromgeving	12
8. Onze visie op kennis	13
9. Curriculum	15
10. Didactiek	17
11. Toetsing	18

Dit is de tekst van de onderwijsvisie van Avans Hogeschool, zoals die in 2006/2007 is geformuleerd. Hierin duiden wij onze uitgangspunten aan voor het boeiende, moeilijke en inspirerende proces dat wij onderwijs noemen en dat uiteindelijk ten doel heeft dat studenten tijdens hun periode op de hogeschool leren. Leren om een professionele beroepsbeoefenaar te worden, die nadenkt over zijn beroepsuitoefening en deze voortdurend vernieuwt. Leren om een verantwoorde burger te worden en een kritisch en boeiend persoon. Wij leiden op voor een groot aantal verschillende beroepen en het toeleiden naar deze beroepen door middel van onderwijs kan heel verschillend zijn. Onze onderwijsvisie laat daartoe dan ook de ruimte aan de academies.

Avans Hogeschool heeft haar onderwijsvisie vernieuwd, omdat zij zich er meer dan in het verleden van bewust is dat de beroepspraktijk sterk verandert. Er worden steeds nieuwe en andere eisen aan onze afgestudeerden gesteld. De centrale positie die HBO-afgestudeerden innemen in vernieuwingsprocessen binnen bedrijven en instellingen, maakt het noodzakelijk dat de afgestudeerde zich blijft vernieuwen en voortdurend blijft leren. Dan is het ook nodig dat wij meebewegen en voldoende verbinding hebben met de beroepspraktijk, om vraagstukken uit die beroepspraktijk te behandelen, te bewerken en daaruit inhouden en praktijkvormen voor het onderwijs te destilleren.

Wij zoeken de balans tussen kennis los van de beroepspraktijk, en ervaringen en kennis die de student tijdens de opleiding opdoet aan praktijkopdrachten, stage's en vraagstukken uit de praktijk. Onze docenten zorgen voor die balans, in samenspraak met het beroepenveld, ondersteund door innovatieve onderwijskundigen en aangemoedigd door studenten, die zelf, anders dan in het verleden, steeds meer kennis inbrengen.

De onderwijsvisie past in het Meerjarenbeleidsplan 2007-2010 van Avans Hogeschool waarin studenten, medewerkers en de professionals uit het werkveld worden gekend als de dragers en de legitimatie van de hogeschool. De verbinding tussen deze drie groepen leidt tot de beste resultaten voor ieder van hen.

Frans van Kalmthout
Lid van de Raad van Bestuur

1. Samenvatting

Niet alleen de medewerkers en de professionals in het werkveld werken met kennis. De student doet dat ook. Samen vormen zij in opleidingen en academies een dynamisch netwerk naar gelang de aard en het doel van hun opdracht. De netwerken veranderen van gedaante, als de lijnen die je kunt trekken tussen sterren waardoor steeds andere constellaties ontstaan. In de wijze waarop Avans Hogeschool de curricula, de didactiek en de toetsing vormgeeft, staat zij borg voor een gevarieerde en rijke leeromgeving: een bron van inspiratie waarin nieuwe verbanden ontdekt kunnen worden.

De opdracht van Avans Hogeschool is volgens haar missie, het opleiden van excellente professionals en partnerschap in kennisontwikkeling.

De onderwijsvisie van Avans Hogeschool is congruent met haar missie.

Bij het opleiden van excellente professionals zijn de belangrijkste spelers: de studenten, de medewerkers en de professionals in het werkveld.

Avans Hogeschool creëert samen met deze spelers een dynamische leeromgeving.

De diverse talenten en perspectieven van alle betrokkenen worden verbonden ten behoeve van de individuele kennisontwikkeling, de kennisontwikkeling als collectief en de kennisontwikkeling bij de partners van Avans Hogeschool.

Na een inleiding waarin het motto van de visie op onderwijs en leren van Avans Hogeschool wordt toegelicht, worden in de hoofdstukken 3 t/m 8 de bouwstenen van de visie toegelicht. Dit zijn achtereenvolgens:

- Visie op de student
- Visie op de docent
- Visie op het werkveld
- Visie op leren
- Visie op de leeromgeving
- Visie op kennis

De hoofdstukken 9 t/m 11 gaan in op de consequenties voor het curriculum, de didactiek en de toetsing. Dit is te lezen als richtlijn voor de academies die zelf, passend bij de afspraken die er zijn met het beroepenveld, het onderwijs en het leren moeten inrichten.

‘Onze visie is onze inspiratiebron die duidelijk maakt waar we heen willen’

2. Inleiding

In een veranderende maatschappij met veranderende studenten en veranderende inzichten zijn wij toe aan een hernieuwde visie op leren en onderwijs. Hiermee sluiten wij aan bij onze missie als Avans Hogeschool:

‘Wij willen als Avans Hogeschool een topinstituut zijn dat toekomstige beroepsbeoefenaren opleidt tot excellente professionals, die zichzelf en hun beroep voortdurend blijven ontwikkelen. Daarnaast willen we voor specifieke bedrijven en organisaties een vanzelfsprekende partner zijn in het ontwikkelen en delen van kennis’.

Vanuit onze visie richten de academies het onderwijs en het leren voor hun studenten in. Daar waar studenten, onze docenten en het werkveld elkaar ontmoeten, zullen we in het gedrag, in de opdrachten en in de resultaten de uitgangspunten zoals we ze nu omschrijven in praktijk brengen. De nieuw gerealiseerde leeromgeving met Xplora, de elektronische leeromgeving en de lectoraten scheppen de juiste condities om deze uitdaging aan te gaan.

De visie op onderwijs is een gedragen visie. Ze is het resultaat van een intensief proces van ideevorming, discussie en toetsing in een brede groep van betrokkenen.

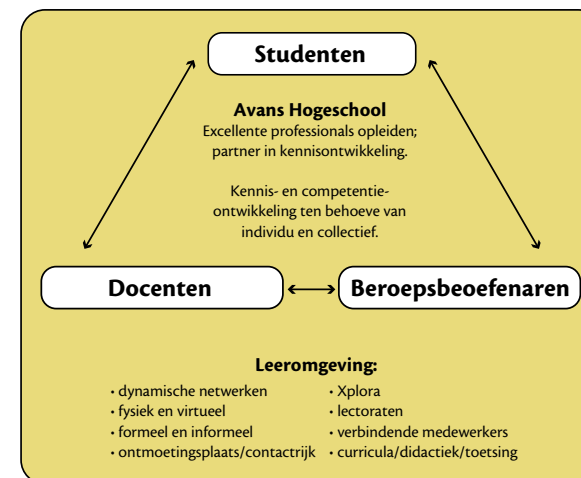
Het traject is gestart in september 2006 en afgerond op 12 april 2007, de Onderwijsdag van Avans Hogeschool. Zoals de maatschappij evolueert, ontwikkelt zich ook de visie. Daarom is gekozen voor formuleringen die ruimte geven aan nieuwe ontwikkelingen.

De visie beschrijft hoe wij studenten, docenten en het werkveld een rijke leeromgeving bieden om tot duurzame kennis- en competentieontwikkeling te komen. Met duurzaam bedoelen wij, dat alle betrokkenen zich bewust zijn van de persoonlijke (mede)verantwoordelijkheid voor de huidige en toekomstige generatie mensen op de wereld.

Studenten, docenten en de professionals in het werkveld zijn voor ons dus de belangrijkste spelers bij het opleiden van excellente beroepsbeoefenaren. Avans Hogeschool creëert voor hen een rijke en dynamische leeromgeving. Intensieve samenwerking en diversiteit aan talenten en ambities dragen bij aan de individuele kennis- en competentieontwikkeling en aan de kennisontwikkeling van Avans Hogeschool als collectief en van haar partners.

Kortom, wij willen in ons onderwijs krachtig zijn door diversiteit en verbinding. Wij willen sterk zijn in kennisontwikkeling.

Figuur 1: Samenhang van concepten.

‘Mensen en hun relaties maken het verschil!’

In onze visie is kennis- en competentieontwikkeling de kern van onderwijs en leren. (Figuur 1). Samen kennis creëren is de verbindende factor. Studenten, docenten, werkveld, lectoraten, hogeschool en samenleving hebben allen belang bij kennisontwikkeling. In opleidingen en academies vormen deze

spelers een levendig netwerk, steeds in een andere samenstelling naar gelang de aard en het doel van hun opdracht. De drijvende kracht is hun talent en ambitie. De leeromgeving als centrum van Avans Hogeschool maakt het mogelijk dat ieder met zijn eigen talenten en ambities elkaar kan vinden en zijn doelen kan bereiken. De leeromgeving is gevarieerd, rijk, veilig en bovenal een bron van inspiratie. Vele Avans medewerkers maken deze leeromgeving mede mogelijk zoals informatiespecialisten, lectoren en decanen.

'Mijn talent wordt gezien'

'Ik zoek grenzen op'

'Ik wil serieus genomen worden'

'Ik ga de top bereiken'

3. Studeren bij Avans Hogeschool, onze visie op de student

Wij nemen het brede spectrum van talenten en ambities van onze studenten serieus. Hun diversiteit is een leidend principe in ons onderwijs, omdat studenten:

- niet zijn gebaat bij een 'one-size-fits-all' benadering;
- een eigen kracht hebben die het verdient versterkt te worden en tot ontwikkeling te komen;
- eigen mogelijkheden creëren wanneer zij uitgedaagd worden om kennis en ervaring op te doen buiten de voor hen bekende terreinen;
- respect hebben voor en vragen om authenticiteit;
- eigen relaties opbouwen en onderhouden met elkaar, de docenten en de mensen die ze tegenkomen in het werkveld.

Kortom, de student wil iets bereiken, is op zoek naar authenticiteit en is altijd in ontwikkeling.

Diversiteit

Dé student bestaat niet. Studenten verschillen in achtergrond, in denken, kijken en redeneren. We zien verschillen in leeftijd, ervaring, persoonlijkheid, leerstijl, ambitie en talent. Voor de ene student is persoonlijke ontwikkeling de belangrijkste drijfveer, voor de ander zijn het de carrièrevooruitzichten. De een legt het accent op het hier en nu en zijn persoonlijk geluk, de ander is meer toekomstgericht. Er zijn studenten die met veel inzet gemiddelde resultaten halen, anderen excelleren. Studenten verschillen niet alleen individueel van elkaar, ook groepen studenten kunnen sterk verschillen. Ervaring, omgang met nieuwe media en sociale omgang geven de deeltijd- en de voltijdstudent een ander profiel. Jongeren van nu zijn mediasmart en hebben behoefte aan samenwerken en hechte bindingen in allerlei netwerken. Soms zit er een wereld van verschil tussen studenten van de ene en de andere opleiding of tussen studenten van de ene en de andere generatie.

Ambitie

Iedere student heeft ambities, zij het niet altijd dezelfde. Ambitieuze studenten hebben behoefte aan een inspirerende leeromgeving die hen uitdaagt het heft in eigen handen te nemen, eigenaar te zijn van hun eigen leerproces en verantwoordelijkheid te nemen. Wij bieden een leeromgeving die de motivatie om competent te worden aanmoedigt. Wij stimuleren en ondersteunen studenten om grenzen blijvend te verleggen, mogelijkheden te vergroten. Wij geven studenten de gelegenheid zelfstandig en samen met anderen te leren. Wij dagen studenten uit om te excelleren.

Authenticiteit

Echt zijn, jezelf zijn, een eigen mening hebben, een eigen identiteit ontwikkelen: de student heeft respect voor iedereen die authentiek en oprecht is en een eigen persoonlijke kwaliteit heeft. De student op zijn beurt, wil zelf ook als zodanig gerespecteerd worden. Authenticiteit waarderen betekent de eigenheid van de ander serieus nemen, de doelen en verwachtingen van de ander respecteren en de realisatie ervan ondersteunen. Wij stimuleren studenten hun eigen leervragen te stellen, vanuit een betekenisvolle en authentieke context.

Doorgaande ontwikkeling

Met instromende studenten bouwen wij een band op, met doorstromende studenten versterken wij de relatie en met uitstromende studenten houden wij een relatie in stand. Avans Hogeschool vervult zo een actieve rol ten aanzien van het levenslange leren.

4. Doceren bij Avans Hogeschool, onze visie op de docent

Zonder docent geen continuïteit, geen kwaliteit, geen kennisontwikkeling.

Docenten spelen een sleutelrol in het onderwijs. Waar studenten instromen, doorstromen en uitstromen en de contacten met werkveld wisselen, blijft de docent een constante factor met een verbindende betekenis.

Diversiteit

De diversiteit onder docenten betekent voor Avans Hogeschool een rijkdom aan expertise, denkstijlen, betrokkenheid en innovatief vermogen. In deze verscheidenheid is 'passie voor onderwijs' de gemeenschappelijke noemer. Avans Hogeschool benut de gezamenlijke kracht, de passie én de verschillen. Onze docenten zijn experts die de kennisontwikkeling aanjagen, zijn geloofwaardige gesprekspartners, doen onderzoek, zijn inspirator voor studenten en collega's. Ze zijn generalist, begeleiden studenten in hun leerprocessen en zijn een bron van kennis en weten hoe deze toe te passen in de praktijk. Wij stimuleren dat docenten ondernemend zijn, los kunnen komen van routines, voorbeeld en rolmodel kunnen zijn. Docenten van Avans Hogeschool hebben kennis van actuele ontwikkelingen in het werkveld, onderhouden een intensieve relatie met dit werkveld en hebben er actuele en actieve ervaring mee.

Ambitie

Docenten gaan voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs. Dat is geen individuele aanleg, maar kan alleen worden gerealiseerd in samenwerking met collega's in de hogeschool, collega's in het werkveld en met studenten. Samen werken aan het doorontwikkelen van de 'body of knowledge' van de opleiding, van het curriculum, van de didactiek en de eigen performance vraagt om het delen en ontwikkelen van kennis. Dat betekent continue reflectie op de eigen ontwikkeling, werken aan de eigen vitaliteit en nieuwsgierig blijven naar onbekende onderwijsterreinen. Dat betekent authentiek en oprecht zijn.

5. Partnerschap, onze visie op het werkveld

Partnerschap tussen hogeschool en bedrijven en instellingen uit het beroepenveld is de basis voor de beroepsgerichtheid van ons onderwijs. Het betekent samen opleiden, onderzoeken en innoveren met respect voor ieders eigen verantwoordelijkheid. Studenten en alumni, docenten en lectoren geven met professionals uit het werkveld vorm aan dit partnerschap in lerende netwerken. Het partnerschap draagt bij aan de kennisontwikkeling van de individuele partners en aan de ontwikkeling van de 'body of knowledge' van de curricula en de beroepen waartoe Avans Hogeschool opleidt. Dit vraagt betrokkenheid van partners bij elkaar en bij het beoogde resultaat. Avans Hogeschool richt zich vooral op bedrijven en instellingen die gevoelig zijn voor kennisontwikkeling en vooruit willen komen. Met hen gaan we duurzame banden aan.

Kenmerkend is het integrale en horizontale karakter van de relatie tussen de partners: van participatie in werkveldadviesraden tot medeverantwoordelijkheid voor opleiden in stage en onderzoek, van het samen ontwikkelen van programma's en deelnemen aan gemeenschappelijke projecten tot participatie in kennisnetwerken.

'Kennis ontwikkelen we samen'
'We werken samen met een kleurrijk palet van bedrijven, beroepen en organisaties'

'Wij zoeken elkaar op'

Leren is bewust worden, leren is betekenis geven aan wat je meemaakt.

Leren doe je mét anderen en ván anderen, samen en individueel.

6. Onze visie op leren

Manieren van leren

Om leerprocessen goed te kunnen ondersteunen en (bege)leiden is het van belang de verschillende manieren van leren te (onder)kennen. Het oplossen van problemen of het leren begrijpen van concepten vergt een andere aanpak dan het oefenen van routines of deeltaarigheden.

Betekenis geven

Leren is een actief en constructief proces waarin kennis wordt opgebouwd. Het leerproces omvat een continue afwisseling van waarnemen, overdenken en handelen. Door betekenis te geven aan nieuwe informatie en daar naar te handelen, worden de eigen professionele mogelijkheden ontwikkeld. De ontwikkeling van de eigen mogelijkheden geeft op haar beurt vertrouwen in de eigen competentieontwikkeling en is daarmee een belangrijke motiverende factor voor het leren.

Emotionele betrokkenheid

Ook emotionele betrokkenheid is een bepalende factor voor het leren. Leren doet je wat. Voelen en leren gaan hand in hand. Emoties kunnen leerprocessen bevorderen of belemmeren. Emoties kunnen tijdens het leren bewust gebruikt worden om doelen te bereiken. Informatie die het emotionele systeem prikkelt, wordt als belangrijk ervaren. Werken aan vraagstukken en opdrachten waar je emotioneel bij betrokken bent en die er echt toe doen geven ruimte aan leren en wijzer worden.

Contact

Hoewel leren een aan het individu gekoppelde activiteit is, wordt vooral geleerd in de ontmoeting met anderen. Leren wordt versterkt in een contactrijke omgeving waarin daadwerkelijk aandacht is voor persoonlijk talent en een eigen denkstijl. Leren vindt plaats als er ruimte is om de eigen denkstijl te benutten, om van daaruit tot andere denkstijlen te worden verleid. Contact met mensen draagt bij aan inhoudelijke verrijking en aan het ontwikkelen van een scherp zelfbeeld. In het contact met mensen wordt de eigen kennis vergroot en kan het eigen functioneren worden getoetst. In de ontmoeting met de professionals en werkzaamheden in de praktijk wordt de eigen competentie gespiegeld aan de eisen die het beroep stelt. Contact tussen studenten onderling, tussen studenten en docenten en tussen studenten en professionals in het werkveld maakt dan ook een substantieel deel uit van de opleiding.

Context

Leren vindt plaats in veel verschillende contexten; formele en informele leermomenten wisselen elkaar af en zijn niet altijd scherp te onderscheiden. Leren komt op gang in een prikkelende en complexe omgeving die uitdaagt, eisen stelt, maar ook voldoende vertrouwen geeft en veiligheid biedt.

Leren is een actief proces van brengen en halen

7. Onze visie op de leeromgeving

Kennisontwikkeling in de rijke leeromgeving van Avans Hogeschool vindt plaats waar studenten en betrokken professionals elkaar vinden, samenwerken en samen op zoek gaan naar vragen en antwoorden. In deze leeromgeving houden we rekening met een diversiteit aan mensen en middelen.

De omgeving creëert de mogelijkheden tot leren

De leeromgeving van Avans Hogeschool is een veilige ontmoetingsplaats, ze biedt een comfortabele leer- en werkplek en stelt lerenden in staat te communiceren en te leren dichtbij en over grenzen heen: lokaal en internationaal, formeel en informeel, binnen- en buitenschools, virtueel en face-to-face. In de leeromgeving werken studenten met elkaar en samen met docenten aan de diverse vragen, zowel gerelateerd aan het leerproces als aan de onderwijsinhoud.

In de leeromgeving zijn fysieke en virtuele componenten geïntegreerd, zodanig dat de leeromgeving door de betrokkenen als natuurlijk wordt ervaren. Ook de praktijk van de bedrijven en instellingen waar de studenten stage lopen en/of hun afstudeeropdracht maken, zijn onderdeel van deze leeromgeving. De formele én informele leeromgeving van de student worden benut binnen de onderwijsleerprocessen. Studenten hebben een actieve en verantwoordelijke rol wanneer zij uit de vele mogelijkheden hun eigen leeromgeving naar eigen behoefte vormen en inrichten. Op deze manier is er voor de student optimaal de ruimte te excelleren.

De leeromgeving zorgt ervoor dat studenten binding voelen met Avans

8. Onze visie op kennis

Avans Hogeschool is een knooppunt van kennis en haar docenten zijn kenniswerkers die studenten opleiden tot werkers aan kennis. Studenten spelen hierin een actieve rol: zij verwerken informatie tot kennis en de nieuwe verbanden en mogelijkheden die ze ontdekken voegen ze aan de bestaande informatie toe. Studenten delen deze bevindingen – vaak via het internet – met anderen.

Competent is de medewerker of student die kennis van zaken heeft en daar naar handelt. Competent zijn, betekent kennis inzetten om beroepssituaties adequaat in te schatten, om goede afwegingen te maken en de juiste handelingen te verrichten, om tot de gewenste prestaties en producten te komen, om gedrag te verantwoorden en effectief en up-to-date te blijven in een steeds veranderende omgeving (figuur 2).

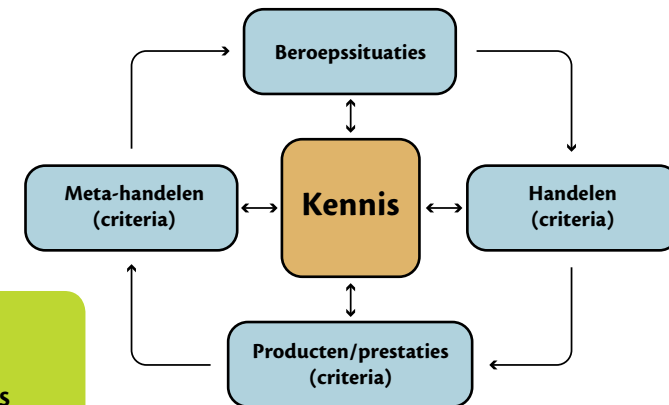
'Ik wil kennis die mijn horizon verbreedt'

'Ik wil iets leren waar ik wat aan heb'

Figuur 2: *Kennis als kern van effectief handelen.*

Een solide kennisbasis omvat verschillende soorten kennis. Wij onderscheiden

Door kennis competent

actuele beroepskennis
fundamentele basiskennis
metakennis
ervaringskennis

actuele beroepskennis, fundamentele basiskennis, metakennis en ervaringskennis. Bij actuele beroepskennis gaat het om het begrijpen en doorgronden van beroepsconcepten, werkmodellen, recente inzichten en trends in het beroep.

body-of-knowledge

Fundamentele basiskennis bestaat uit het begrijpen van elementaire concepten die nodig zijn om in de toekomst op voort

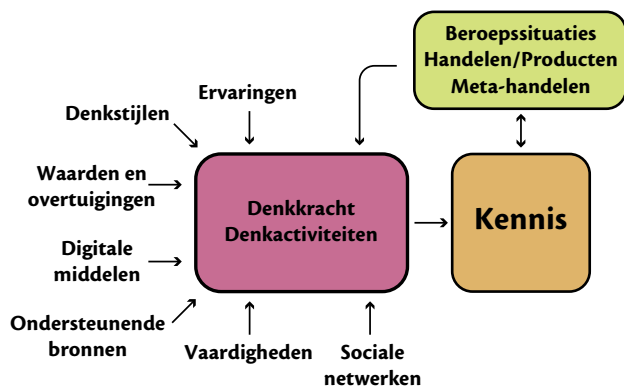
te blijven bouwen. Denk bijvoorbeeld aan taal- en wiskundekennis om het niveau van gevorderde geletterd- en gecijferdheid te bereiken.

Metakennis verwijst naar de kijk op de eigen kennis en op de eigen effectiviteit: kennis die nodig is voor de analyse, de legitimering en de transfer van het handelen. Met ervaringskennis, ook wel de impliciete kennis genoemd worden intuïties, ervaringen, ideeën en ambities die mensen persoonlijk inzetten bedoeld.

De beroepskennis en de fundamentele basiskennis vormen samen de 'body-of-knowledge' van het beroep.

Kennis is het resultaat van denken, zowel individueel als samen met anderen. Denkactiviteiten zijn mentale, subjectieve processen van (her)kennen en betekenis geven. Denken wordt gestimuleerd door prikkelende situaties, uitdagende opdrachten van niveau, ondersteunende bronnen, persoonlijke denkstijlen, waarden en overtuigingen, eigen vaardigheden, ervaringen, digitale middelen en de sociale netwerken waaraan wordt deelgenomen (figuur 3).

Figuur 3: *Kennis als resultaat van denken; denken als resultaat van impulsen.*

Academies van Avans Hogeschool zorgen voor de kennisbasis voor de beroepen waarvoor zij opleiden. Zij verankeren deze kennisbasis in hun opleidingsprogramma's, in de organisatie van kennisnetwerken (studenten, docenten, beroepsbeoefenaren en alumni) en in kennisknooppunten die worden onderhouden door deskundige docenten.

Weten wat je doet
Weten wat je van elkaar verwacht

9. Curriculum

Het curriculum geeft duidelijkheid aan studenten, docenten en het werkveld over de keuzes die de opleiding ten aanzien van programma-inhouden en vormgeving maakt. Curricula maken de samenhang tussen leeractiviteiten duidelijk. Het curriculum helpt om verwachtingen af te stemmen en geeft richting aan activiteiten. Bovendien draagt het curriculum bij aan verbinding tussen de studenten, docenten en het werkveld.

Met onze programma's sluiten wij aan bij de diversiteit en ambitie van studenten. De programma's komen tegemoet aan ervaring, persoonlijkheid, leerstijl, ambitie en talent van studenten. Studenten kunnen excelleren in bijzondere leeropdrachten. Het curriculum wordt flexibel vormgegeven om tegemoet te komen aan de diversiteit van individuele studielooptbanen.

De doelen en de inhoud van het curriculum zijn verankerd in het landelijk vastgestelde competentieprofiel voor het bachelordomein van de betreffende opleiding. Het curriculum voldoet aan de Dublin descriptoren als internationale standaard. Het curriculum biedt vrije ruimte voor persoonlijke profilering.

De inhoud van de opleiding biedt een solide, algemene basis, zowel in de diepte als in de breedte. Zowel in deze basis als in de vrije keuzeruimte kan kennis worden verworven die is samengesteld uit beroepskennis, fundamentele basiskennis, metakennis en ervaringskennis (zie hoofdstuk 8, pag. 13). Het programma biedt gelegenheid tot coördinatie en integratie van kennis, vaardigheden en houding in diverse contexten. Daardoor ontstaat de gewenste competentieverwerving en wordt het gedrag wendbaar, dat wil zeggen toepasbaar in meerdere situaties. Door kritische reflectie wordt ervaringskennis opgebouwd en ontstaat een retentie aan kennis.

Avans Hogeschool stimuleert het levenslange, levensbrede en duurzame leren. De basis voor levenslang leren is het 'kunnen leren' van de student. Levensbreed leren betekent het herkennen en erkennen van leren buiten de schoolse situatie. Duurzaam leren betekent over de tijdsgrenzen en horizon heen leren kijken: leren in het besef dat de toekomst afhankelijk is van individueel en collectief handelen en gevolgen heeft voor mensen buiten het gezichtsveld. De opleiding erkent de competenties van studenten die een bewuste, verantwoordelijke rol op zich nemen in maatschappelijke en sociale verbanden en hiermee bijdragen aan een duurzame samenleving.

In het curriculum staat de beroepspraktijk centraal. Dat betekent dat:

- de vormgeving van het binnenschoolse deel grotendeels congruent is met de dynamiek van het werkveld;
- een belangrijk deel van de opleiding wordt ingevuld in de beroepspraktijk;
- authentieke beroeps- en/of levenssituaties ook binnenschools vertrekpunt voor het leren zijn;
- studenten zich in het begin van de opleiding kunnen oriënteren op de gehele opleiding én op de beroepspraktijk.

De relatie tussen theorie en praktijk wordt op verschillende manieren gelegd, afhankelijk van de kenmerken van het werkveld, de aard van de opleiding en de ambitie en leerstijl van studenten. De student kiest een eigen leerpad en wordt hierin ondersteund.

10. Didactiek

Wij werken met inspirerende onderwijsvormen die het verwerven van de opleidingscompetenties bevorderen. Onze opvattingen over leren en onderwijs hebben wij getoetst aan recent wetenschappelijk onderzoek. Wanneer wij nieuwe didactische werkvormen hanteren, onderzoeken wij de effecten ervan. Bij de keuze voor een aanpak wordt onder studenten gepeild hoe zij werk- en toetsvormen ervaren om blijvend te werken aan verbetering van de leereffecten.

Wij kiezen voor gevarieerde, geïntegreerde, uitdagende en activerende werkvormen die een appel doen aan een onderzoekende, ondernemende en creatieve houding van de student. De aanpak houdt rekening met verschillen in leerstijl en leerstrategie. Avans Hogeschool stimuleert een diepe leerbenadering. In die leerbenadering gaat het om het werkelijk begrijpen en doorgronden van de betekenis van informatie, zodat dit leidt tot leerresultaten van hoge kwaliteit zowel in termen van bekwaamheid in context als in transfer van kennis en vaardigheden naar verschillende situaties en gebeurtenissen.

Studenten leren functioneren op het niveau van een hoger opgeleide professional betekent een bewust gekozen centrale plaats voor contact tussen student en docent, snelle en adequate feedback, het uitspreken van wederzijdse (hooggestelde) verwachtingen, een gevarieerde leeromgeving, samenwerkend leren van studenten, een aanvaardbare werklast, het scheppen van structuur en samenhang en respect voor diversiteit van talenten en manieren van leren.

Bij de keuze van werkvormen wordt optimaal gebruik gemaakt van de fysieke en elektronische elementen van de leeromgeving. De student maakt gebruik van een variëteit aan media en werkruimtes (ateliers/skills-labs/vaklokalen) die weloverwogen worden ingezet.

Intensieve en kennisverrijkende contacten tussen studenten, docenten en professionals uit het werkveld bieden ruimte en aandacht voor de motivatie en emotionele betrokkenheid van de student. Docenten geven ruimte aan de actualiteit van de dag, besteden aandacht aan proces en product, tonen belangstelling en creëren een open sfeer waarin studenten zichzelf kunnen zijn. Studenten worden gestimuleerd om leervragen te stellen in het licht van hun competentieontwikkeling. De wisselwerking tussen student en docent, tussen studenten onderling en tussen student en beroepsbeoefenaar is op basis van wederzijds respect, onderling vertrouwen en eigen verantwoordelijkheid.

Weten hoe je het aanpakt.

11. Toetsing

Naast het faciliteren van de ontwikkeling tot beginnend beroepsbeoefenaar legt Avans Hogeschool zich toe op certificering op basis van toetsing en beoordeling.

Toetsing is het sluitstuk én het vertrekpunt van het onderwijs. Studenten checken ermee hoever ze zijn in hun competentieontwikkeling. Persoonlijke feedback is een wezenlijk onderdeel van het leren en helpt de student om zich verder te ontwikkelen. Alleen in combinatie met feedback over resultaten stimuleert toetsing tot actie. Zowel formatieve (diagnostische) als summatieve (certificerende) toetsen maken dan ook deel uit van de toetsing.

‘Weten hoever je bent’

Toetsing is afgestemd op de diversiteit van studenten en doelgroepen. Kennis, vaardigheden en houding worden in samenhang getoetst om uitspraken te kunnen doen over verworven competenties. Toetsing vindt plaats in diverse contexten: zowel binnenschools als in het werkveld. In het werkveld kan bij uitstek de gedrevenheid worden getoetst die de student toont, om resultaten van de studie in praktijk te brengen en kan tevens worden getoetst in hoeverre de student een probleemoplosser of een vernieuwer is.

Toetsing is congruent met de uitgangspunten van het onderwijs. In een flexibel curriculum ligt de regie ten aanzien van tijdstip en niveau van toetsen bij de student. Ook de bewijslast met betrekking tot bekwaamheid ligt bij de student. De opleiding bepaalt wat als voldoende bewijs wordt geaccepteerd. Toetsing kan onafhankelijk van de leerroute plaatsvinden. In het kader van ‘de juiste student op de juiste plaats’ maken procedures voor het erkennen van (elders) verworven competenties deel uit van het geheel van toetsing en beoordeling.

